

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права та права Європейського Союзу

Затверджено

Науково-методичною радою ДПУ

протокол від 14.09.2024 № 1

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма
навчальної дисципліни
«СУЧАСНА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ДОКТРИНА (ЗА ПРОФІЛЕМ)»
для підготовки здобувачів вищої освіти третього
(освітньо-наукового) рівня
(денної форми навчання)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 293 «Міжнародне право»
освітньо-наукова програма «Міжнародне право»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь - 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)» складена на основі освітньо-наукової програми «Міжнародне право» третього (освітньо-наукового) освітнього рівня спеціальності 293 «Міжнародне право», затвердженої Вченою радою Університету від 29.09.2022 протокол № 3.

Укладачі:

Л. Тимченко д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу

В. Кононенко, д.ю.н., доцент, доцент кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу

Я. Фокін, к.ю.н., доцент кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу

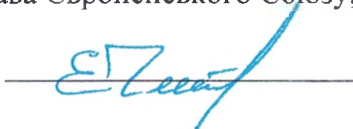
Гарант ОП «Міжнародне право»
зі спеціальності 293
«Міжнародне право»
за третім (освітньо-науковим)
рівнем вищої освіти

Л. Тимченко д.ю.н., професор, професор кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права та права Європейського Союзу, протокол від 27.08.2024 № 1.

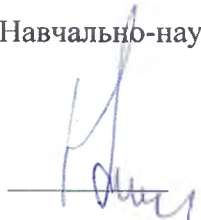
Завідувач кафедри

О. Чернецька, к.ю.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від 27.08.2024 № 1.

Голова вченої ради ННІ права

В. Топчій, професор, д.ю.н.

Завідувач навчально –
методичного відділу

І. Качур, к. біол. н., доцент

Регістраційний № _____

ЗМІСТ

1	ПЕРЕДМОВА	4
2	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.1	КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.2	ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	7
2.3	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
4	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	23
5	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	25
6	ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	25
7	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	29

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)» належить до обов'язкових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

Метою навчальної дисципліни є поглиблене вивчення та засвоєння здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 293 «Міжнародне право» підходів та теорій сучасного міжнародного права. Дисципліна спрямована на формування навичок критичного аналізу актуальних проблем міжнародно-правової доктрини, розвиток здатності застосовувати отримані знання на практиці, а також сприяє усвідомленню тенденцій розвитку міжнародного права в умовах глобалізації.

Завданням навчальної дисципліни «Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)» є аналіз глобальних проблем сучасного світу через призму міжнародного права, такі як збройні конфлікти, тероризм, права людини, екологічні виклики, міграція, тощо; вивчення та критичне осмислення міжнародної судової практики та прецедентного права, що включає аналіз рішень міжнародних судових органів, таких як Міжнародний суд ООН, Європейський суд з прав людини, Міжнародний кримінальний суд, з метою формування у студентів розуміння практичного застосування норм міжнародного права; розвиток навичок науково-дослідної роботи та застосування здобутих знань для вирішення практичних задач.

Методи та форми навчання: при викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як: репродуктивний; проблемне навчання; евристичний (частково-пошуковий); дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється через застосування таких форм навчання, як: проблемні лекції; панельна дискусія; міні-конференції; семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди; рольові ігри (елементи), тренінги; презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань; застосування наочних засобів (схеми, таблиці тощо); моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань; роботу в Інтернеті, бібліотеці; консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Об'єктом навчальної дисципліни є вивчення основних правил поведінки держав, міжнародних організацій, корпорацій та інших суб'єктів міжнародного права, що регулюють їх взаємодію на світовій арені; сучасні теорії, концепції та підходи, що пояснюють та впливають на розвиток міжнародного права в контексті глобальних викликів, таких як зміна клімату, міграція, кібербезпека, тощо.

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес- контролю комп'ютерного тестування на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання за національною шкалою і шкалою ЄКТС та включає, зокрема, семестровий контроль. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни, та набрав мінімальну кількість балів, що має дорівнювати 25.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)»

Мова викладання: українська

Викладач: Кононенко Валерій Петрович

e-mail: 30.08@dpu.edu.ua

Електронна версія курсу: <https://moodle.dpu.edu.ua>

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність/освітня програма:	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Обов'язкова
Кількість кредитів -3	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Обов'язкова	
Модулів - 2	Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2		2-й	
Загальна кількість годин -90		Семестр	
		3-й	
		Лекції	
	Спеціальність: 293 «Міжнародне право» Освітньо-наукова програма «Міжнародне право»	16 год.	
		Семінарські	
		14 год.	
		Лабораторні	
		0 год.	
		Самостійна робота	
		58 год.	
Індивід.-консульт. робота:			
2 год.			
Форма семестр. контролю: екзамен			

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Для денної форми навчання

Компетентності	Результати навчання
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, формування критичного наукового світогляду, застосування системного підходу в наукових дослідженнях на рівні доктора філософії.	ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права.
ЗК 2. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми та продукувати нові ідеї.	ПРН 7. Виявляти нові тенденції розвитку науки міжнародного права і критично оцінювати її потенціал.
ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (доктринальні джерела, нормативна база, судова практика).	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.
ЗК 7. Здатність вільно користуватися державною та іноземною мовою як засобом наукового спілкування у професійній діяльності та науково-дослідній роботі.	ПРН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення актів міжнародного публічного права.

ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність з урахуванням сучасного стану науки міжнародного права, уміння використовувати новітні педагогічні методи та прийоми.	ПРН 12. Встановлювати відповідність національного законодавства принципам міжнародного права.
ЗК 9. Здатність вільно спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторіями, впроваджувати в теорію та практику наукової діяльності інноваційність, організаційну та змістовну самостійність, академічну та професійну доброчесність, а також усно та письмово обґрунтовувати понятійний апарат, юридичну техніку та наукові ідеї у сфері міжнародного права, володіти засобами вербальної та невербальної ділової комунікації.	ПРН 14. Самостійно визначати тенденції розвитку міжнародного та європейського права в умовах інтеграції та глобалізації.
ЗК 11. Здатність працювати в міжнародному контексті, вміння аналізувати міжнародне законодавство та адаптувати його в вітчизняне.	ПРН 15. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку правових явищ, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи на відповідність міжнародним стандартам та нормам.
ФК 1. Здатність здійснювати доктринальне тлумачення міжнародного публічного права; поглиблене розуміння міжнародно-правового регулювання.	ПРН 16. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.
ФК 2. Знання принципів сучасного міжнародного права та їх забезпечення на універсальному, регіональному та національному рівнях.	
ФК 4. Здатність здійснювати аналіз, узагальнення та оцінку правових позицій Європейського суду з прав людини та інших міжнародних судових установ та інституцій.	
ФК 5. Здатність адаптувати міжнародно-правовий досвід до потреб національної правової системи в умовах євроінтеграційних процесів та міжнародної безпеки.	
ФК 6. Вміння застосовувати основні складові верховенства права та загальні принципи міжнародного та європейського права в науковому дослідженні.	
ФК 8. Здатність здійснювати педагогічну діяльність з навчальних дисциплін відповідно до профілю освітньо-наукової підготовки.	

ФК 9. Здатність самостійно готувати проєкти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.	
ФК 10. Здатність здійснювати діяльність з імплементації міжнародно-правових норм в національну правову систему.	
ФК 11. Здатність кваліфіковано застосовувати міжнародно-правові акти у різних сферах юридичної діяльності.	
ФК 12. Здатність володіти юридичною технікою в сфері міжнародного і європейського права.	

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Передумовами для вивчення «Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)» є такі дисципліни: «Актуальні проблеми міжнародного публічного права», «Диджиталізація наукової діяльності».

Базуватися на даній дисципліні будуть «Міжнародне співробітництво держав», «Застосування норм міжнародного права в Україні».

**2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)»
Денна форма (АМІ-23-1)**

	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Семінари	Інд.- к.р./ко нс	С/р
Модуль I (1,5 кредита)					
Змістовий модуль 1. Основи сучасної міжнародно-правової доктрини та її інститути					
Тема 1. Вступ до сучасної міжнародно-правової доктрини	7	1	-	-	6
Тема 2. Принципи сучасної міжнародно-правової доктрини	9	1	2	-	6
Тема 3. Суб'єкти міжнародного права	10	2	2	-	6
Тема 4. Міжнародне право і національний правопорядок	10	2	2	-	6
Тема 5. Міжнародні судові органи	9	2	2	-	5
Форма контролю - модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття - 40 хв.)					
Разом за модуль I	45	8	8	-	29
Модуль II (1,5 кредита)					
Змістовий модуль 2. Галузі сучасного міжнародного права та їх розвиток					
Тема 6. Міжнародне гуманітарне право	10	2	2	-	6
Тема 7. Міжнародне економічне право	10	2	2	-	6
Тема 8. Міжнародні стандарти і механізми захисту прав людини	9	2	1	-	6
Тема 9. Міжнародне екологічне право	10	1	1	2	6
Тема 10. Перспективи розвитку міжнародного права	6	1	-	-	5
Форма контролю - підсумкова модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття - 40 хв.)					
Форма підсумкового контролю – екзамен					
Разом за модуль II	45	8	6	2	29
Усього годин	90	16	14	2	58

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

Год ини	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінк и кількі сть балів
1	Тема 1. Вступ до сучасної міжнародно-правової доктрини	Лекція	ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права.	0
-	Тема 1	Семинар	ПРН 7. Виявляти нові тенденції розвитку науки міжнародного права і критично оцінювати її потенціал.	
6	Тема 1	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
1	Тема 2. Принципи сучасної міжнародно-правової доктрини	Лекція	ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права.	0
2	Тема 2	Семинар	ПРН 7. Виявляти нові тенденції розвитку науки міжнародного права і критично оцінювати її потенціал.	4
6	Тема 2	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
2	Тема 3. Суб'єкти міжнародного права	Лекція	ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права.	0
2	Тема 3	Семинар	ПРН 7. Виявляти нові тенденції розвитку науки міжнародного права і критично оцінювати її потенціал.	4
6	Тема 3	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
2	Тема 4. Міжнародне право і національний правопорядок	Лекція	ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права.	0
2	Тема 4	Семинар	ПРН 7. Виявляти нові тенденції розвитку науки міжнародного права і критично оцінювати її потенціал.	4
6	Тема 4	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
2	Тема 5. Міжнародні судові органи	Лекція	ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права.	0
2	Тема 5.	Семинар	ПРН 7. Виявляти нові тенденції розвитку науки міжнародного права і критично оцінювати її потенціал.	4
5	Тема 5.	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
	Теми 1-5	Проміжний модульний контроль	ПРН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення актів міжнародного публічного права.	5
45	Усього за модуль 1			21
2	Тема 6. Міжнародне гуманітарне право	Лекція	ПРН 16. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.	0
2	Тема 6	Семинар	ПРН 15. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку правових явищ, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи на відповідність міжнародним стандартам та нормам.	4

6	Тема 6	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
2	Тема 7. Міжнародне економічне право	Лекція	ПРН 16. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.	0
2	Тема 7	Семінар	ПРН 15. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку правових явищ, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи на відповідність міжнародним стандартам та нормам.	4
6	Тема 7	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
2	Тема 8. Міжнародні стандарти і механізми захисту прав людини	Лекція	ПРН 16. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.	0
1	Тема 8	Семінар	ПРН 15. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку правових явищ, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи на відповідність міжнародним стандартам та нормам.	2
6	Тема 8	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
1	Тема 9. Міжнародне екологічне право	Лекція	ПРН 16. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.	0
1	Тема 9	Семінар	ПРН 15. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку правових явищ, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи на відповідність міжнародним стандартам та нормам.	2
6	Тема 9	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
2	Тема 9	Індивідуальна консультаційна робота	ПРН 14. Самостійно визначати тенденції розвитку міжнародного та європейського права в умовах інтеграції та глобалізації.	7
1	Тема 10. Перспективи розвитку міжнародного права	Лекція	ПРН 16. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.	0
-	Тема 10	Семінар	ПРН 15. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку правових явищ, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково-обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи на відповідність міжнародним стандартам та нормам.	
5	Тема 10	Самостійна робота здобувача	ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики.	
	Теми 6-10	Модульний контроль	ПРН 12. Встановлювати відповідність національного законодавства принципам міжнародного права.	5
45	Усього за модуль 2			24

	Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5
	Підсумковий модульний контроль у формі екзамену	50
90	Усього за курсом	100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Основи сучасної міжнародно-правової доктрини та її інститути.

Тема 1. Вступ до сучасної міжнародно-правової доктрини

План лекційного заняття

1. Визначення та історичний розвиток міжнародно-правової доктрини.
2. Основні школи та напрями в міжнародно-правовій доктрині.
3. Значення доктрини в міжнародному праві.

План семінарського заняття

1. Історичний розвиток міжнародно-правової доктрини: основні етапи становлення
 - Обговорення ключових періодів у розвитку міжнародно-правової доктрини.
 - Визначення впливу історичних подій на формування міжнародного права.
2. Порівняльний аналіз основних шкіл міжнародно-правової доктрини
 - Обговорення природно-правової та позитивістської шкіл.
 - Порівняння підходів цих шкіл до міжнародного права.
 - Вивчення впливу кожної школи на сучасні міжнародно-правові підходи.
3. Значення доктрини в розвитку міжнародного права
 - Роль міжнародно-правової доктрини в тлумаченні та формуванні норм міжнародного права.
 - Приклади з практики, коли доктрина використовувалася в міжнародних судах або в процесі створення міжнародних угод.
4. Актуальні напрями сучасної міжнародно-правової доктрини
 - Аналіз сучасних підходів і теорій у міжнародно-правовій доктрині.
 - Вплив нових глобальних викликів (наприклад, цифровізації, екології) на розвиток доктрини.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Створити порівняльну таблицю, яка демонструє основні відмінності між природно-правовою та позитивістською школами міжнародного права. Вказати на ключові представники кожної школи.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке міжнародно-правова доктрина?
2. Які основні етапи розвитку міжнародно-правової доктрини?
3. Назвіть основні школи міжнародного права.
4. Які основні функції доктрини у формуванні міжнародного права?
5. Як доктрина впливає на розробку міжнародних договорів?
6. Які ключові постаті вплинули на формування міжнародно-правової доктрини?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2];
 Допоміжна: [1]; [2]; [3];
 Інформаційні ресурси Інтернет: [1]; [2]; [3];
 Міжнародні видання: [1]; [2]; [3];
 Монографії: [1];

Тема 2. Принципи сучасної міжнародно-правової доктрини

План лекційного заняття:

1. Основні принципи сучасного міжнародного права.
2. Роль і значення jus cogens у сучасному міжнародному праві.
3. Взаємозв'язок між основними принципами міжнародного права.

План семінарського заняття:

1. Основні принципи сучасного міжнародного права: визначення та класифікація
 - Обговорення ключових принципів сучасного міжнародного права (наприклад, суверенна рівність держав, невтручання у внутрішні справи, заборона застосування сили).
2. Jus cogens: значення та особливості імперативних норм у міжнародному праві
 - Обговорення поняття jus cogens (імперативних норм), їхнього місця в системі міжнародного права.
 - Аналіз прикладів jus cogens (заборона агресії, геноциду, рабства) та їхньої ролі в міжнародних договорах і практиці.
3. Взаємозв'язок між основними принципами міжнародного права
 - Дискусія щодо того, як основні принципи міжнародного права взаємодіють і взаємодоповнюють одне одного (наприклад, як принципи суверенітету та заборони втручання співвідносяться з правом на самовизначення).
4. Практичне застосування принципів сучасного міжнародного права у міжнародних відносинах
 - Розбір конкретних міжнародних спорів або ситуацій, де основні принципи міжнародного права відіграли ключову роль (наприклад, конфлікти в рамках ООН, дотримання принципу невтручання).

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Поясніть основні принципи сучасного міжнародного права, їх значення в міжнародних відносинах, а також проаналізуйте роль і значення імперативних норм (jus cogens) у міжнародному праві. Наведіть приклади застосування цих принципів у міжнародній судовій практиці.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке jus cogens?
2. Які є основні принципи міжнародного права?
3. Як принцип суверенної рівності впливає на міжнародні відносини?
4. Чим відрізняються принципи міжнародного права від норм?
5. Як визначається імперативний характер норм міжнародного права?
6. Які приклади jus cogens ви можете навести?

Рекомендована література:

Основна: [2]; [3];
 Допоміжна : [3]; [4]; [5];
 Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [3]; [4]; [5]; [6];
 Міжнародні видання: [1]; [2]; [3]; [4]; [5];
 Монографії: [1];

Тема 3. Суб'єкти міжнародного права

План лекційного заняття:

1. Традиційні та нові суб'єкти міжнародного права.
2. Держави як основні суб'єкти міжнародного права.
3. Міжнародні організації та їх роль у сучасному міжнародному праві.

План семінарського заняття:

1. Обговорення традиційних суб'єктів міжнародного права

- Визначення та класифікація традиційних суб'єктів.
- Які критерії надають статус суб'єкта міжнародного права?
- 2. Держави як основні суб'єкти міжнародного права
 - Роль держав у міжнародному правопорядку.
 - Які права та обов'язки мають держави згідно з міжнародним правом?
- 3. Нові суб'єкти міжнародного права: їхня поява та значення
 - Які суб'єкти стали новими у міжнародному праві?
 - Оцінка ролі міжнародних неурядових організацій та транснаціональних корпорацій.
- 4. Міжнародні організації та їхній вплив на міжнародні відносини
 - Які функції виконують міжнародні організації в сучасному міжнародному праві?
 - Приклади взаємодії міжнародних організацій з державами та іншими суб'єктами.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Опишіть основні суб'єкти міжнародного права (держави, міжнародні організації, нації, що борються за незалежність) та проаналізуйте їхні права і обов'язки у міжнародній правовій системі. Наведіть приклади їхньої взаємодії у міжнародних відносинах.

Питання для самоконтролю:

1. Які суб'єкти визнаються традиційними в міжнародному праві?
2. Що таке міжнародна правосуб'єктність?
3. Як визначаються права та обов'язки держав у міжнародному праві?
4. Яку роль відіграють міжнародні організації в сучасному міжнародному праві?
5. Як виникає і припиняється правосуб'єктність держави?
6. Які права мають міжнародні організації?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2];
 Допоміжна: [4]; [5];
 Інформаційні ресурси Інтернет: [7]; [8]; [9]; [10]; [11]; [12]; [13];
 Міжнародні видання: [2]; [3];
 Монографії: [2];

Тема 4. Міжнародне право і національний правопорядок

План лекційного заняття:

1. Взаємодія міжнародного і національного права.
2. Принципи імплементації міжнародного права в національні правопорядки.
3. Прецеденти міжнародних судів та їх значення для національних правових систем.

План семінарського заняття:

1. Співвідношення міжнародного і національного права: практика різних країн
 - Як різні держави вирішують питання пріоритету міжнародних норм над національним законодавством?
 - Приклади держав з моністичною і дуалістичною системами правопорядку.
2. Методи імплементації міжнародного права в національні системи
 - Які правові інструменти використовуються для застосування міжнародних норм у внутрішньому законодавстві?
 - Роль парламентів у процесі ратифікації міжнародних угод.
3. Роль прецедентів міжнародних судів у формуванні національної судової практики
 - Як рішення міжнародних судів впливають на прецедентну практику національних судів?
 - Огляд важливих рішень ЄСПЛ та їх вплив на законодавство та судову практику в Україні.
4. Проблеми гармонізації міжнародного і національного права
 - Які труднощі виникають при імплементації міжнародних норм у національні

правопорядки?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Дослідіть основні теорії співвідношення міжнародного і національного права (монізм та дуалізм), на прикладі конкретної країни (наприклад, України) опишіть механізми імплементації міжнародних договорів у національне законодавство, а також проаналізуйте вплив рішень міжнародних судів на національну правову систему та можливі проблеми гармонізації між міжнародними і національними нормами.

Питання для самоконтролю:

1. Які є моделі взаємодії міжнародного і національного права?
2. Як відбувається імплементація міжнародних норм в національне законодавство?
3. Що таке моністичний та дуалістичний підходи до права?
4. Як національні суди використовують прецеденти міжнародних судів?
5. Які принципи домінують при конфліктах між міжнародним і національним правом?
6. Як відбувається контроль за виконанням міжнародних зобов'язань на національному рівні?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2];

Допоміжна: [4]; [5];

Інформаційні ресурси Інтернет: [7]; [8]; [9]; [10]; [11]; [12]; [13];

Міжнародні видання: [2]; [3];

Монографії: [2];

Тема 5. Міжнародні судові органи

План лекційного заняття:

1. Види міжнародних судових органів.
2. Роль Міжнародного суду ООН у вирішенні міжнародних спорів.
3. Міжнародний кримінальний суд та його юрисдикція.

План семінарського заняття:

1. Класифікація міжнародних судових органів
 - Обговорення основних видів міжнародних судових органів: постійні, тимчасові, арбітражні.
 - Які суди мають універсальну юрисдикцію, а які - спеціалізовану?
2. Міжнародний суд ООН: функції та вплив
 - Оцінка ролі Міжнародного суду ООН у вирішенні міждержавних спорів.
 - Які типи справ розглядає Міжнародний суд ООН та приклади важливих рішень?
3. Міжнародний кримінальний суд (МКС) та його юрисдикція
 - Юрисдикція МКС щодо воєнних злочинів, злочинів проти людяності, геноциду.
 - Чи є обов'язковими рішення МКС для держав, які не є його членами?
4. Взаємодія міжнародних судів та національних правових систем
 - Як рішення міжнародних судових органів впливають на національні правові системи?
 - Огляд конкретних випадків виконання рішень міжнародних судів на національному рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Охарактеризуйте основні види міжнародних судових органів (постійні, тимчасові, арбітражні). Проаналізуйте роль Міжнародного суду ООН у вирішенні міжнародних спорів, розгляньте його функції та надайте приклади ключових рішень. Окремо дослідіть юрисдикцію Міжнародного кримінального суду щодо воєнних злочинів, геноциду та злочинів проти людяності, а також оцініть вплив рішень міжнародних судів на національні правові системи.

Питання для самоконтролю:

1. Які є види міжнародних судових органів?
2. Що таке юрисдикція Міжнародного суду ООН?
3. Які основні функції Міжнародного кримінального суду?
4. Як держави взаємодіють з міжнародними судовими органами?
5. Які є приклади важливих рішень Міжнародного суду ООН?
6. Що таке арбітражний суд і яка його роль в міжнародному праві?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [3];

Допоміжна: [2]; [3]; [4]; [5];

Інформаційні ресурси Інтернет: [1]; [2]; [3]; [4]; [5]; [6]; [14];

Міжнародні видання: [1]; [2]; [3]; [4]; [5].

Монографії: [2];

Змістовий модуль 2. Галузі сучасного міжнародного права та їх розвиток

Тема 6. Міжнародне гуманітарне право

План лекційного заняття:

1. Основи та джерела міжнародного гуманітарного права.
2. Правила ведення збройних конфліктів за міжнародним гуманітарним правом.
3. Захист цивільного населення під час збройних конфліктів.

План семінарського заняття:

1. Основи та джерела міжнародного гуманітарного права
 - Обговорення основних принципів міжнародного гуманітарного права (МГП) та його джерел, включаючи Женевські конвенції та їх додаткові протоколи.
 - Як МГП регулює поведінку учасників збройних конфліктів?
2. Правила ведення збройних конфліктів відповідно до МГП
 - Аналіз ключових правил, що регулюють ведення збройних конфліктів, таких як принципи пропорційності та розрізнення.
 - Які обмеження накладає МГП на використання певних видів зброї?
3. Захист цивільного населення під час збройних конфліктів
 - Оцінка механізмів захисту цивільного населення відповідно до МГП.
 - Роль міжнародних організацій та гуманітарних місій у захисті цивільних осіб під час конфліктів.
4. Практичні випадки застосування міжнародного гуманітарного права
 - Обговорення конкретних прикладів застосування МГП у сучасних збройних конфліктах.
 - Аналіз випадків порушення МГП та їх наслідки для міжнародного співтовариства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Охарактеризуйте основні принципи та джерела МГП, включаючи Женевські конвенції та їх додаткові протоколи. Досліджуйте правила ведення збройних конфліктів, зокрема принципи розрізнення і пропорційності, а також захист цивільного населення під час конфліктів. Надайте приклади конкретних випадків застосування МГП у сучасних збройних конфліктах і проаналізуйте наслідки порушень МГП.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке міжнародне гуманітарне право?
2. Які є основні джерела міжнародного гуманітарного права?
3. Як міжнародне гуманітарне право регулює ведення збройних конфліктів?
4. Які права має цивільне населення під час збройних конфліктів?
5. Як міжнародне гуманітарне право захищає військовополонених?
6. Що таке Женевські конвенції і яке їх значення?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [3];
 Допоміжна: [2]; [3]; [4];
 Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [3]; [4]; [6]; [8]; [9]; [12];
 Міжнародні видання: [2].
 Монографії: [2];

Тема 7. Міжнародне економічне право

План лекційного заняття:

1. Основи міжнародного економічного права.
2. Міжнародні економічні організації та їх вплив на світову економіку.
3. Регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій.

План семінарського заняття:

1. Основи міжнародного економічного права
 - Обговорення основних принципів і концепцій міжнародного економічного права, таких як суверенітет держав у сфері економіки та принципи економічної рівності.
 - Які міжнародні договори та угоди є ключовими для регулювання економічних відносин між державами?
2. Роль міжнародних економічних організацій
 - Огляд основних міжнародних економічних організацій, таких як Світова організація торгівлі (СОТ), Міжнародний валютний фонд (МВФ) та Світовий банк.
 - Аналіз їхнього впливу на глобальну економіку та національні економічні політики.
3. Регулювання міжнародної торгівлі
 - Обговорення основних механізмів і принципів регулювання міжнародної торгівлі, включаючи митні бар'єри, антидемпінгові заходи та торговельні угоди.
 - Які правила СОТ регулюють міжнародну торгівлю і як вони впливають на держави-члени?
4. Регулювання міжнародних інвестицій
 - Аналіз основних принципів і механізмів регулювання міжнародних інвестицій, таких як захист іноземних інвесторів і розв'язання інвестиційних спорів.
 - Роль двосторонніх інвестиційних угод і міжнародних арбітражів у захисті прав інвесторів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Охарактеризуйте ключові принципи міжнародного економічного права, такі як суверенітет держав у сфері економіки та економічна рівність. Досліджуйте роль основних міжнародних економічних організацій (СОТ, МВФ, Світовий банк) у регулюванні світової економіки та їхній вплив на національні економічні політики. Оцінюйте механізми регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій, включаючи правила СОТ і двосторонні інвестиційні угоди. Проаналізуйте приклади конкретних випадків впливу цих організацій та механізмів на глобальні та національні економічні процеси.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке міжнародне економічне право?
2. Які є основні принципи міжнародного економічного права?
3. Як функціонує Світова організація торгівлі (СОТ)?
4. Які є основні міжнародні угоди в сфері економічного права?
5. Як міжнародне право регулює іноземні інвестиції?
6. Яка роль Міжнародного валютного фонду в світовій економіці?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [3];

Допоміжна: [2]; [3]; [4];

Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [3]; [4]; [6]; [8]; [9]; [12];

Міжнародні видання: [2].

Монографії: [2];

Тема 8. Міжнародні стандарти і механізми захисту прав людини

План лекційного заняття:

1. Захист прав людини в рамках ООН.
2. Роль регіональних механізмів захисту прав людини.
3. Виклики для міжнародного права прав людини у сучасних умовах.

План семінарського заняття:

1. Захист прав людини в рамках ООН
 - Аналіз основних механізмів захисту прав людини в рамках ООН, таких як Генеральна Асамблея, Рада з прав людини та Спеціальні процедури.
 - Роль ключових документів ООН, таких як Загальна декларація прав людини та Міжнародні пакти.
2. Регіональні механізми захисту прав людини
 - Огляд регіональних систем захисту прав людини, таких як Європейська конвенція з прав людини, Африканська хартія прав людини і народів та Американська конвенція про права людини.
 - Порівняння ефективності цих механізмів і їхньої взаємодії з міжнародними стандартами.
3. Виклики для міжнародного права прав людини у сучасних умовах
 - Обговорення сучасних проблем і викликів, з якими стикається міжнародне право прав людини, таких як глобалізація, тероризм, зміни клімату та нові технології.
 - Як ці виклики впливають на реалізацію і захист прав людини на міжнародному рівні?
4. Практичні випадки і аналіз рішень міжнародних органів
 - Дослідження конкретних випадків порушення прав людини і рішень міжнародних судів або комітетів, таких як Європейський суд з прав людини або Комітет ООН з прав людини.
 - Аналіз наслідків цих рішень для держав і міжнародної спільноти.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Охарактеризуйте основні міжнародні документи і механізми, що забезпечують захист прав людини, включаючи Загальну декларацію прав людини, Міжнародні пакти і регіональні угоди. Досліджуйте роль ООН у захисті прав людини через свої органи та спеціальні процедури. Проаналізуйте ефективність регіональних систем захисту прав людини, таких як Європейська конвенція з прав людини, та їхню взаємодію з міжнародними стандартами. Оцініть виклики, які постають перед міжнародним правом прав людини у сучасному світі.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке міжнародне право прав людини?
2. Які основні документи становлять основу міжнародного права прав людини?
3. Як функціонує Рада ООН з прав людини?
4. Які регіональні механізми існують для захисту прав людини?
5. Як Європейський суд з прав людини захищає права людини?
6. Що таке Міжнародний пакт про громадянські і політичні права?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [3];
 Допоміжна: [3]; [4]; [5];
 Інформаційні ресурси Інтернет: [10]; [11]; [12];
 Міжнародні видання: [2]; [4]; [5].
 Монографії: [2];

Тема 9. Міжнародне екологічне право

План лекційного заняття:

1. Основи міжнародного екологічного права.
2. Міжнародні договори та конвенції в галузі охорони навколишнього середовища.
3. Роль міжнародних організацій у захисті довкілля.

План семінарського заняття:

1. Основи міжнародного екологічного права
 - Обговорення основних принципів міжнародного екологічного права, таких як принцип запобігання забрудненню, принцип сталого розвитку і принцип спільної але диференційованої відповідальності.
 - Як ці принципи формують міжнародні екологічні зобов'язання держав?
2. Міжнародні договори та конвенції в галузі охорони навколишнього середовища
 - Огляд ключових міжнародних угод у сфері охорони навколишнього середовища, таких як Конвенція про біологічне різноманіття, Рамкова конвенція ООН про зміни клімату (UNFCCC), та Київська конвенція.
 - Які обов'язки та механізми виконання передбачені цими договорами?
3. Роль міжнародних організацій у захисті довкілля
 - Аналіз діяльності основних міжнародних організацій, таких як Програма ООН з охорони навколишнього середовища (UNEP), Міжнародний союз охорони природи (IUCN) та Всесвітній банк у сфері екологічного захисту.
 - Як ці організації сприяють реалізації міжнародних екологічних стандартів?
4. Практичні випадки застосування міжнародного екологічного права
 - Обговорення конкретних прикладів реалізації міжнародних екологічних норм на національному рівні, включаючи випадки успіху і проблеми, з якими зіткнулися держави.
 - Як міжнародні угоди впливають на екологічні політики та практики в різних країнах?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Охарактеризуйте основні принципи міжнародного екологічного права та досліджуйте ключові міжнародні договори і конвенції, такі як Рамкова конвенція ООН про зміни клімату, Конвенція про біологічне різноманіття, і Київська конвенція. Оцініть роль міжнародних організацій у реалізації цих угод і захисті навколишнього середовища. Проаналізуйте конкретні приклади впровадження міжнародних екологічних норм на національному рівні і їх вплив на екологічну політику держав.

План індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуально-консультаційна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді:

- підготовки письмової роботи (реферату), презентації до обраної теми;
- захисту індивідуальних завдань.

Робота повинна включати оглядовий опис правової проблеми, що вирішується у практичній частині роботи, або правовий аналіз проблеми з викладенням правової позиції відповідно до обставин справи.

1. Визначення та історичний розвиток міжнародно-правової доктрини.
2. Основні школи та напрями в міжнародно-правовій доктрині.
3. Значення доктрини в міжнародному праві.
4. Основні принципи сучасного міжнародного права.
5. Роль і значення *jus cogens* у сучасному міжнародному праві.
6. Взаємозв'язок між основними принципами міжнародного права.
7. Традиційні та нові суб'єкти міжнародного права.
8. Держави як основні суб'єкти міжнародного права.
9. Міжнародні організації та їх роль у сучасному міжнародному праві.
10. Взаємодія міжнародного і національного права.
11. Принципи імплементації міжнародного права в національні правопорядки.
12. Прецеденти міжнародних судів та їх значення для національних правових систем.
13. Види міжнародних судових органів.
14. Роль Міжнародного суду ООН у вирішенні міжнародних спорів.
15. Міжнародний кримінальний суд та його юрисдикція.
16. Основи та джерела міжнародного гуманітарного права.
17. Правила ведення збройних конфліктів за міжнародним гуманітарним правом.
18. Захист цивільного населення під час збройних конфліктів.
19. Основи міжнародного економічного права.
20. Міжнародні економічні організації та їх вплив на світову економіку.
21. Регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій.
22. Захист прав людини в рамках ООН.
23. Роль регіональних механізмів захисту прав людини.
24. Виклики для міжнародного права прав людини у сучасних умовах.
25. Основи міжнародного екологічного права.

Питання для самоконтролю:

1. Що таке міжнародне екологічне право?
2. Які є основні міжнародні угоди в сфері екології?
3. Як міжнародне право регулює питання зміни клімату?
4. Яка роль ООН у захисті навколишнього середовища?
5. Які механізми існують для виконання міжнародних екологічних угод?
6. Як міжнародне право регулює питання охорони морського середовища?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [3];

Допоміжна: [3]; [4];

Інформаційні ресурси Інтернет: [1]; [2]; [3]; [4]; [5]; [6]; [7];

Міжнародні видання: [1]; [2]; [3]; [4]; [5];

Монографії : [1];

Тема 10. Перспективи розвитку міжнародного права

План лекційного заняття:

1. Роль міжнародно-правової доктрини у формуванні глобального правопорядку.
2. Виклики та перспективи розвитку міжнародного права у сучасному світі.
3. Значення доктрини у вдосконаленні механізмів захисту міжнародної законності.

План семінарського заняття:

1. Яке значення міжнародно-правової доктрини у формуванні норм сучасного міжнародного права?
 - Як доктрина сприяє розробці нових норм міжнародного права?
 - Яка роль доктрини у практиці міжнародних судів та організацій?
2. Як сучасна доктрина впливає на інтерпретацію основних принципів міжнародного права?
 - Чи існують сучасні підходи до переосмислення принципу суверенітету?
 - Як доктрина допомагає адаптувати принципи міжнародного права до нових викликів?
3. У чому полягають ключові відмінності сучасних міжнародно-правових шкіл і напрямків?
 - Які основні риси відрізняють натуралістичний і позитивістський підходи?
 - Як критична школа міжнародного права впливає на оцінку глобальної справедливості?
4. Як міжнародно-правова доктрина реагує на глобальні виклики, такі як зміна клімату чи цифрова трансформація?
 - Які пропозиції сучасної доктрини щодо регулювання екологічних проблем?
 - Як доктрина відображає вплив цифрових технологій на правові відносини?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Охарактеризуйте сучасні міжнародно-правові доктрини (натуралістична, позитивістська, критична тощо). Висвітліть її основні положення та вплив на формування міжнародного права..

Питання для самоконтролю:

1. Що таке міжнародно-правова доктрина, і яку роль вона відіграє у формуванні норм міжнародного права?
2. Які основні сучасні школи міжнародно-правової думки існують, і чим вони відрізняються?
3. Як міжнародно-правова доктрина впливає на розвиток таких галузей, як міжнародне гуманітарне чи екологічне право?
4. У чому полягає значення доктрини для тлумачення та застосування принципу суверенітету?
5. Як сучасна міжнародно-правова доктрина реагує на виклики глобалізації та цифрової трансформації?
6. Чому міжнародно-правова доктрина залишається важливим джерелом у практиці міжнародних судів?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [3];

Допоміжна: [2]; [3]; [4];

Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [3]; [4]; [6]; [8]; [9]; [12];
Міжнародні видання: [2].
Монографії: [2];

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100 - бальної системи повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі ДПУ MOODLE (максимально 5 балів).

Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення контактної заняття у вигляді опитування, в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Таблиця 4.1

Розподіл балів в межах семінарського заняття

Критерії оцінювання	Кіл-ть балів
В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	4
Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	3
В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань	2
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	1
Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.	0

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі оцінюється від 0 до 5 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Таблиця 4.2

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	3
Всього	5

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи.

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації і оцінюється від 0 до 7 балів.

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Кіл-ть балів	Критерії оцінювання
7	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
3	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4):

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 4.4

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання екзамену оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Таблиця 4.5

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita
3	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdEra (EducationEra), Прометеус, Iversity тощо. https://prometheus.org.ua/ https://ed-era.com/ https://iversity.org/
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Для оцінки знань з дисципліни використовуються такі методи контролю:

Екзамен; тестування; комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань; індивідуальне опитування здобувачів вищої освіти (усне та письмове); модульний контроль.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний та підсумковий контроль проводиться у письмовій, усній та комбінованій формах при проведенні семінарських занять та екзамену.

Перелік питань до 1 модуля:

1. Що таке міжнародно-правова доктрина та як вона розвивалася історично?
2. Які основні школи існують в міжнародно-правовій доктрині?
3. Яке значення міжнародно-правова доктрина має для сучасного міжнародного права?
4. Які основні принципи сучасного міжнародного права?
5. Яка роль *jus cogens* у сучасному міжнародному праві?
6. Як взаємодіють між собою основні принципи міжнародного права?
7. Які традиційні та нові суб'єкти міжнародного права?
8. Яке місце займають держави серед суб'єктів міжнародного права?
9. Яка роль міжнародних організацій у сучасному міжнародному праві?
10. Як здійснюється взаємодія між міжнародним і національним правом?
11. Які принципи імплементації міжнародного права в національні правопорядки?
12. Як прецеденти міжнародних судів впливають на національні правові системи?
13. Які існують види міжнародних судових органів?
14. Яка роль Міжнародного суду ООН у вирішенні міжнародних спорів?
15. Що таке юрисдикція Міжнародного кримінального суду і які його основні функції?
16. Які основні етапи історичного розвитку міжнародно-правової доктрини?
17. Які напрями в міжнародно-правовій доктрині найбільше вплинули на формування сучасного міжнародного права?
18. Як доктрина міжнародного права допомагає у вирішенні міжнародних спорів?
19. Які основні принципи міжнародного права пов'язані з правами людини?

20. Які ключові механізми захисту прав людини визначаються принципом *jus cogens*?
21. Які основні види суб'єктів міжнародного права крім держав і міжнародних організацій?
22. Які особливості та функції міжнародних організацій у порівнянні з державами?
23. Як національні правопорядки імплементують міжнародні правові норми?
24. Які роль і функції міжнародних судів у розв'язанні міжнародних спорів?
25. Які сучасні виклики стоять перед міжнародним правом у контексті глобалізації та нових технологій?

Перелік питань до 2 модуля:

1. Яка юрисдикція Міжнародного кримінального суду (МКС) і які види злочинів він розглядає?
2. Які основні функції Міжнародного кримінального суду?
3. Як МКС взаємодіє з національними судами?
4. Які принципи визначають юрисдикцію Міжнародного кримінального суду?
5. Як МКС забезпечує справедливість для жертв міжнародних злочинів?
6. Які основні джерела міжнародного гуманітарного права?
7. Як міжнародне гуманітарне право регулює поведінку під час збройних конфліктів?
8. Які основні правила ведення збройних конфліктів відповідно до міжнародного гуманітарного права?
9. Які заходи захисту цивільного населення передбачені міжнародним гуманітарним правом?
10. Як міжнародне гуманітарне право регулює питання використання зброї в конфліктах?
11. Які основи міжнародного економічного права?
12. Як міжнародні економічні організації впливають на світову економіку?
13. Які ключові аспекти регулювання міжнародної торгівлі та інвестицій?
14. Як міжнародне економічне право сприяє економічному розвитку?
15. Які основні міжнародні організації, що займаються питаннями економічного права, та їх функції?
16. Які механізми захисту прав людини існують в рамках ООН?
17. Як регіональні механізми захисту прав людини доповнюють діяльність ООН?
18. Які основні виклики для міжнародного права прав людини у сучасних умовах?
19. Які міжнародні договори та конвенції регулюють охорону навколишнього середовища?
20. Як міжнародні організації сприяють захисту довкілля?
21. Які основи міжнародного екологічного права?
22. Які основні принципи та механізми, що використовуються в міжнародному екологічному праві?
23. Які основні виклики і тренди у розвитку міжнародного права?
24. Як глобалізація вплинула на розвиток міжнародного права?
25. Які перспективи та майбутні напрямки розвитку міжнародного права?

Перелік контрольних питань до екзамену

Теоретичні питання:

1. Що таке міжнародне право та які його основні функції?
2. Які є основні джерела міжнародного права?
3. Що розуміється під терміном "міжнародна правосуб'єктність"?
4. Як співвідносяться міжнародне та національне право?
5. Яка роль Міжнародного Суду ООН в міжнародному праві?
6. Що таке міжнародний договір і які є етапи його укладання?
7. Як здійснюється інтерпретація міжнародних договорів?
8. Що таке міжнародні звичаї та які умови їх визнання як джерела права?
9. Як функціонує система ООН в контексті міжнародного права?
10. Які є основні принципи міжнародного права?
11. Що таке міжнародне право прав людини?

12. Які основні документи в галузі прав людини існують на міжнародному рівні?
13. Як захищаються права людини в рамках ООН?
14. Які є регіональні механізми захисту прав людини?
15. Яка роль Європейського суду з прав людини?
16. Що таке міжнародний гуманітарний закон і як він співвідноситься з правами людини?
17. Як регулюється питання захисту прав біженців у міжнародному праві?
18. Що таке Міжнародний пакт про громадянські і політичні права?
19. Яка роль держав у захисті прав людини на міжнародному рівні?
20. Які виклики стоять перед міжнародним правом прав людини в сучасному світі?
21. Що таке міжнародне гуманітарне право?
22. Які є основні джерела міжнародного гуманітарного права?
23. Як міжнародне гуманітарне право регулює збройні конфлікти?
24. Що таке Женевські конвенції та їх значення?
25. Яка роль Міжнародного Червоного Хреста в міжнародному гуманітарному праві?
26. Як захищаються цивільні особи в умовах збройних конфліктів?
27. Що таке військові злочини та як вони переслідуються?
28. Яка роль Міжнародного кримінального суду у притягненні до відповідальності за військові злочини?
29. Як міжнародне гуманітарне право співвідноситься з міжнародним правом прав людини?
30. Які є виклики для дотримання міжнародного гуманітарного права в сучасних конфліктах?
31. Що таке міжнародне економічне право?
32. Які є основні принципи міжнародного економічного права?
33. Яка роль Світової організації торгівлі (СОТ) в регулюванні міжнародної торгівлі?
34. Як регулюється питання іноземних інвестицій у міжнародному праві?
35. Що таке двосторонні інвестиційні угоди (BITs)?
36. Яка роль Міжнародного валютного фонду (МВФ) у світовій економіці?
37. Як міжнародне право регулює питання транснаціональних корпорацій?
38. Що таке міжнародні економічні санкції і як вони застосовуються?
39. Яка роль Світового банку в міжнародному економічному праві?
40. Як міжнародне право регулює питання глобальної торгівлі?
41. Що таке міжнародне екологічне право?
42. Які основні міжнародні договори в галузі охорони навколишнього середовища?
43. Як міжнародне право регулює питання зміни клімату?
44. Що таке Паризька угода і яке її значення?
45. Які механізми існують для виконання міжнародних екологічних угод?
46. Як міжнародне право захищає морське середовище?
47. Що таке Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (UNFCCC)?
48. Які є міжнародні механізми захисту біорізноманіття?
49. Як регулюється питання охорони озонового шару на міжнародному рівні?
50. Які виклики стоять перед міжнародним екологічним правом в умовах глобалізації?
51. Що таке міжнародне кримінальне право?
52. Які основні міжнародні злочини визнаються міжнародним правом?
53. Як функціонує Міжнародний кримінальний суд?
54. Що таке геноцид і як він переслідується на міжнародному рівні?
55. Як регулюється питання злочинів проти людяності у міжнародному праві?
56. Які є міжнародні механізми притягнення до відповідальності за військові злочини?
57. Що таке Римський статут і яка його роль в міжнародному праві?
58. Як міжнародне право бореться з тероризмом?
59. Яка роль трибуналів ad hoc в міжнародному кримінальному праві?
60. Як міжнародне право регулює питання екстрадиції?
61. Що таке міжнародне морське право?
62. Які основні міжнародні договори регулюють використання морів?
63. Як міжнародне право визначає морські кордони?
64. Що таке Конвенція ООН з морського права (UNCLOS)?

65. Які права та обов'язки мають прибережні держави в межах виключної економічної зони (ВЕЗ)?
66. Як міжнародне право регулює питання морського піратства?
67. Що таке міжнародний морський арбітраж?
68. Як міжнародне морське право захищає навколишнє середовище океанів?
69. Яка роль Міжнародного морського суду в міжнародному морському праві?
70. Як міжнародне право регулює питання прокладання підводних кабелів?
71. Що таке міжнародне повітряне право?
72. Які основні міжнародні угоди регулюють повітряний простір?
73. Що таке Чиказька конвенція і яка її роль в міжнародному праві?
74. Як міжнародне право регулює питання авіаційної безпеки?
75. Які є міжнародні механізми розслідування авіаційних катастроф?
76. Що таке Міжнародна організація цивільної авіації (ICAO)?
77. Як регулюється питання авіаційної відповідальності у міжнародному праві?
78. Що таке міжнародний повітряний коридор і як він регулюється?
79. Як міжнародне право захищає пасажирів авіарейсів?
80. Які виклики стоять перед міжнародним повітряним правом в умовах розвитку нових технологій?
81. Що таке міжнародне космічне право?
82. Які є основні міжнародні угоди в сфері космічного права?
83. Що таке Договір про космос 1967 року і яка його роль?
84. Як міжнародне право регулює питання комерційного використання космосу?
85. Які є міжнародні механізми захисту космічного середовища?
86. Як міжнародне космічне право регулює питання відповідальності за космічні аварії?
87. Що таке міжнародний космічний арбітраж?
88. Як міжнародне право регулює питання космічного туризму?
89. Яка роль Комітету ООН з мирного використання космосу (COPUOS)?
90. Які виклики стоять перед міжнародним космічним правом в умовах розширення космічної діяльності?
91. Що таке міжнародне інвестиційне право?
92. Які основні міжнародні угоди регулюють питання іноземних інвестицій?
93. Що таке двосторонні інвестиційні угоди (BITs) і яка їх роль у міжнародному інвестиційному праві?
94. Як регулюється питання націоналізації іноземних інвестицій у міжнародному праві?
95. Що таке міжнародний арбітраж і як він використовується в інвестиційних спорах?
96. Яка роль ICSID (Міжнародного центру з урегулювання інвестиційних спорів) у міжнародному інвестиційному праві?
97. Як міжнародне право регулює захист інтелектуальної власності в контексті міжнародних інвестицій?
98. Що таке принцип «fair and equitable treatment» (справедливе і рівне поводження) у міжнародному інвестиційному праві?
99. Як регулюються інвестиції в рамках міжнародних економічних санкцій?
100. Які виклики стоять перед міжнародним інвестиційним правом у контексті глобалізації та зростаючого протекціонізму?

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.
2. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Юридика, 2023. – 252 с. URL: <https://hdl.handle.net/11300/23474>; DOI: 10.32837/11300.23474.
3. Андрейченко С., Грушко М., Музика В. Міжнародне публічне право. Основні галузі та інститути : Навч.-метод. посіб. Київ : Фенікс, 2021. 292 с.

Допоміжна

1. Падалка М. Взаємодія міжнародного права з національною системою У. *Наукові записки. серія: право*. 2023. № 14. С. 268–272. URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/304/306>.
2. Кучур А. Національне та міжнародне право в умовах сьогодення. *Інтеграція теорії у практику: проблеми, пошуки, перспективи* : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф, м. Чернівці, 4 листоп. 2022 р. Чернівці, 2022. С. 171–173. URL: <http://surl.li/hmwisc>.
3. Оніщенко Н., Сунегін С. Міжнародне право і розвиток національної правової системи України: питання миробудівництва. *Grail of Science*. 2022. № 12-13. С. 117–126. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.29.04.2022.017>.
4. Мінченко А., Мазур А. Міжнародні нормативні акти як джерела регулювання зовнішньоекономічних відносин та їх співвідношення з національним законодавством України. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 1. С. 64–68. URL: <http://www.pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/1/12.pdf>.
5. Шамсан Р. Т. Міжнародні неурядові організації і міжнародне право. *Юридичний вісник*. 2022. № 6. С. 145–152. URL: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i6.2277>.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. International Committee of the Red Cross (ICRC). URL: <https://www.icrc.org>
2. International Labour Organization (ILO). URL: <https://www.ilo.org>
3. European Court of Human Rights (ECHR). URL: <https://www.echr.coe.int>
4. Council of Europe. URL: <https://www.coe.int>
5. Harvard Law School Library - International Legal Studies. URL: <https://hls.harvard.edu/dept/ils/>
6. Amnesty International. URL: <https://www.amnesty.org>
7. Global Constitutionalism (Cambridge Core). URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/global-constitutionalism>
8. International Criminal Court (ICC). URL: <https://www.icc-cpi.int>
9. International Law Commission (ILC). URL: <https://legal.un.org/ilc>
10. International Organization for Migration (IOM). URL: <https://www.iom.int>
11. European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). URL: <https://fra.europa.eu>
12. Human Rights Watch (HRW). URL: <https://www.hrw.org>
13. American Society of International Law (ASIL). URL: <https://www.asil.org>
14. International Court of Justice (ICJ). URL: <https://www.icj-cij.org>

Міжнародні видання

1. Ismail Adua M., Nik Saleh N. S. S. Aut dedere as erga omnes to suppress civil aviation crimes under the international civil aviation law: the islamic perspective. *Malaysian Journal of Syariah and Law*. 2024. Vol. 12, no. 1. P. 77–90. URL: <https://mjsl.usim.edu.my/index.php/jurnalmjsl/article/view/537/325>.
2. Klamberg M. Yuyi Iwasawa, Domestic Application of International Law: Focusing on Direct Applicability, Brill | Nijhoff, 2022, 314 pp, ISBN 9789004509863. *Leiden Journal of International Law*. 2024. P. 1–4. URL: <http://surl.li/ujrquw>.

3. Miller R. J. The International Law of Colonialism: Johnson v. M'Intosh and the Doctrine of Discovery Applied Worldwide. *Tribal Law Journal*. 2024. Vol. 23, no. 1. P. 43–49. URL: <https://digitalrepository.unm.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1105&context=tlj>.
4. Chas C. Hans J. Morgenthau's Critique of Legal Positivism: Politics, Justice, and Ethics in International Law. *Jus Cogens*. 2023. URL: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s42439-023-00076-x.pdf>.
5. Terzyan A. Dissecting the Political Landscape of War-Torn Ukraine: Between Internal Challenges and External Threats. *Journal of Liberty and International Affairs*. 2024. Vol. 10, no. 1. P. 35–40. URL: <https://www.cceol.com/search/journal-detail?id=1307>.

Монографії

1. Створення правових умов здійснення інноваційної діяльності на шляху набуття членства України в ЄС : монографія / [С. В. Глібка, О. В. Розгон, І. Ю. Матюшенко та ін.]; за ред. С. В. Глібка, О. В. Розгон. Харків: НДІ прав. забезп. інновац. розвитку НАПрН України, 2023. 250 с.
2. Міжнародне право та євроінтеграційні перспективи України: сучасні виклики : колективна монографія / Х. Н. Бехруз, М. Р. Аракелян, С. С. Андрейченко та ін. — Одеса, 2023. — 498 с.

8. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
від ____ 20__ №__

Навчальний рік	Дата засідання кафедри - розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП